

тѣ се прибириали въ селата при свои приятели, за да прекаратъ зимата, като заравяли оржието си и опредѣляли времето и мястото, кѫдето ще се събератъ на пролѣтъ. Раззелени ли се гората, закукали кукувицата, трепвало хайдушкото сърдце, заигравала кръвъта въ жилитѣ му и нищо не било въ състояние да го спре. На уреченото време и място дружината се събирала, развѣвала байрака, готова за нови подвизи.

Воленъ билъ хайдутинътъ въ балкана като птичка. За него нѣмало завивка и постелка. Гоненъ отъ бури и вѣтрове, той намиралъ подслонъ въ хралупите на дърветата и пещерите. Храна му носѣли овчарите, но и много често той гладувалъ съ дни. Особено била трагична сѫдбата на болните или ранените. Ако е имало възможност, грижели се за тѣхъ, но ако трѣбвало да вървятъ, тѣ се прощавали, като ги оставяли на волята на сѫдбата. За убития хайдутинъ нѣмало свещеникъ, който да прочете молитва, тѣлото му ставало плячка на орли и вѣлци. При единъ такъвъ животъ пъленъ съ изненади, хайдутинътъ трѣбвало всѣки часъ да бѫде готовъ да посрещне врага, защото не знаеъ отъ кѫде ще дойде опасността. Свѣрталищата на хайдутите сѫ били: Стара-планина, Срѣдна-гора, Странджа, Сакаръ, Шаръ, Пиринъ-планина. Геройствата имъ сѫ възпѣти въ народните ни пѣсни; за тѣхните подвизи и до днесъ пѣе българката. Кой не е чувалъ пѣсните за Чавдаръ воевода, за хайдутъ Велко, Манушъ воевода?

Сливенъ е родилъ много хайдути и воеводи, затова и въ турско време билъ нареченъ хайдушкиятъ Сливенъ. Презъ XVIII и XIX в. сѫ се славили Злати воевода, братя Бунарджи Минчооларъ, Георги Трѣнкинъ, Таню воевода и др. Хайдутството продължавало до срѣдата на XIX в., когато подъ влиянието на идеите отъ Западъ, то промѣня начина на борбата си съ турцитѣ и преминава въ бунтовничество.

Къмъ края на хайдушката епоха и презъ периода на нашите политически борби за освобождение изпъква особено ярко дейността на видния сливенецъ, легендарния хайдутинъ и бунтовникъ — Панайотъ Хитовъ.

Той се родилъ въ 1830 г. въ Сливенъ, въ квартала Ново-село. Майка му се казвала Сѣба, а баща му Иванъ Хитовъ. Родителите му имали четири деца — Христо, Панайотъ, Мария и Калуда. Дѣдо му по баща се казвалъ Хито, а башата на майка му се казвалъ Христоскаль, синъ на Злати чорбаджи, който билъ единъ